

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 september 2014

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 45.192/II/PF
[...]

[...]

Mijnheer de Minister-President,

Ter zitting van 19 september 2014 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die ingediend werd naar aanleiding van een wervingsbericht voor een verbalisant bij Net Brussel. Een van de voorwaarden die voor deze aanwerving gesteld werd, is de volgende (vertaling): "de kennis van de tweede landstaal is vereist. De kennis van het Nederlands dient op moedertaalniveau te zijn".

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordde de directeur Human Resources het volgende (vertaling):

"[...] De in de klacht bedoelde advertentie betrof de aanwerving van een controlebeambte binnen de cel "Opsporing en verbalisering" van het GAN, de cel die belast is met de strijd tegen sluikstorten en iedere andere vorm van niet reglementaire verwijdering van afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze cel bestaat met name uit beëdigde beambten die gemachtigd zijn om processen-verbaal op te stellen en onderzoeken te voeren, verhoren te doen, etc., en dit op basis van de bepalingen van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu.

In deze hoedanigheid stellen deze beambten handelingen van gerechtelijke politie, beheerst door de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik van de talen in gerechtszaken.

Artikel 11, § 2, van deze wet bepaalt meer bepaald dat de processen-verbaal in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie in het Nederlands en het Frans worden opgesteld, naargelang degene die er het voorwerp van uitmaakt voor zijn verklaring de ene of de andere van deze talen gebruikt.

In 2013 hebben de beambten van de cel 223 vaststellingen op heterdaad verricht, en een aanzienlijk aantal daders van deze feiten werden ter plaatse ondervraagd.

Volgens voornoemde bepaling kunnen zij de taal van hun verhoor kiezen, wat van de verbalisanten een goede kennis van de twee taal vraagt.

Ik dien verder tevens te benadrukken dat het ontwerp van taalkaders van het Agentschap voor de personeelsleden van niveau 2 (ofwel het niveau van de controleurs) 27,55% personeelsleden van de Nederlandse taal oplegt; er dient echter te worden vastgesteld dat in de cel Opsporing en Verbalisering slechts twee personeelsleden van de Nederlandse taalrol waren op de vijftwintig. Het was dan ook noodzakelijk om in de eerste plaats een Nederlandstalig personeelslid aan te werven, niet alleen om de door de taalkaders voorziene verhouding na te leven, maar eveneens om te verzekeren dat er voldoende personeel is om de strafprocedure te kunnen naleven in de dossiers waar de verdachten voor het Nederlands kiezen.

Wij begrijpen echter de argumenten die aangehaald werden bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en zullen in de toekomst alles in het werk stellen om mogelijke discriminatie op basis van de taalrol van onze kandidaten te vermijden. [...]"

*
* *

De VCT heeft in haar vaste rechtspraak (cf. o.m. de adviezen 21.029 van 13 juni 1991, 23.268 van 18 maart 1992, 25.080 van 15 september 1993, 43.033 van 29 april 2011 en 43.079 van 25 november 2011) onder benoeming of aanstelling steeds iedere indiensttreding van nieuw personeel verstaan, ongeacht of het gaat om vast, tijdelijk, stagedoend, voorlopig of contractueel personeel, alsmede iedere transfer, mutatie, bevordering en belasting met de uitoefening van bepaalde functies.

Conform artikel 32, § 1, van de wet van 16 juni 1989, gebruiken de gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve en van het Verenigd College het Nederlands en het Frans als bestuurstaal. Artikel 32, § 1, derde lid, verwijst, voor wat het taalgebruik betreft, naar de artikelen 50 en 54, hoofdstuk V, afdeling I (de bepalingen die het gebruik van het Duits betreffen uitgezonderd) en naar de hoofdstukken VII en VIII van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

In het taalstelsel van de centrale diensten zijn alle ambtenaren ingeschreven op een taalrol, de Nederlandse of de Franse, overeenkomstig de bepalingen van artikel 43, § 3, eerste lid, van de SWT.

Het principe van de eentaligheid van de ambtenaren van de centrale diensten is van toepassing. De enige uitzondering op dit principe die door de wetgever werd aangebracht, betreft de ambtenaren van het tweetalige kader, zoals dit gedefinieerd wordt in artikel 43, § 3, tweede en derde lid van dezelfde wetten.

Uit deze bepalingen volgt dat, tenzij hij deel uitmaakt van het tweetalige kader, een ambtenaar van een centrale dienst geen taken mag vervullen, noch documenten mag opstellen in een taal die niet overeenstemt met die van zijn taalrol.

De VCT is van oordeel dat de klacht ontvankelijk en gegrond is.

De VCT benadrukt echter het belang de taalkaders na te leven zoals ze vastgesteld werden bij besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 december 2013, zoals de directeur Human Resources trouwens aangaf in zijn hierboven geciteerde antwoord.

De VCT herinnert tevens aan de bepalingen van artikel 45 van de SWT: "De diensten worden zo georganiseerd dat het publiek zonder enige moeite in het Nederlands of in het Frans kan te woord gestaan worden."

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]